

sehol sincs egy pagonyban annyi vadgesztenye, mint itt, mert különben a kutatók már felfedezték volna és ismernék a szakirodalomból.)

A gyarmatpusztai vadgesztenyének a viszonylag nagy térfoglalása mellett még az is előnye, hogy téglafalal körükerített vadaskertben van. A vadaskertet 1830 körül építtette Sándor Móric gróf; s 8 kilométer kerületű, másfél téglaszélességű, 2,2 méter magas téglafal övezte, így ez a zárt terület megkönnyítette a méréseket és a megfigyeléseket, mert csak a vadaskerti állandó vad fogyasztotta a takarmányt.

A közel két évtizedes mérési, megfigyelési adatok szerint, a tárolásra összegyűjtött vadgesztenyetermés (amiből a számított vadtakarmány-szükséglet feletti részt átadták az uralom mezőgazdaságának) éves hektáronkénti átlaga elérte az 50 mázsát is. A vadaskertben a vadgesztenyés egy hektárján átlagosan 55 faegyed található (13,5 x 13,5 m hálózatban), egy-egy fáról így legalább 50 kilogramm vad által hasznosítható vadgesztenyetermés számítottak.

A II. világháború előtt a vadaskertben sem gímszarvast, sem vaddisznót nem tartottak/túrtek; legfeljebb 70 dāmivad, 90 muflon és 35 őz (télvégi állapot) élt a bekerített 323 hektáros területen. A vadeltartó képességre (1965-ben) megadott erdőterületi hektárokból kiindulva és átszámítva, ez a vadállomány 92 „számos szarvast” (szarvasegységet) képezett. Egy számos szarvasra így 3,5 hektár terület jutott, a túltartás tehát az (1965-ben) előírásos 75 hektárhoz viszonyítva 21-szeres volt a háború előtt, a károsítás mégsem veszélyeztette az erdőgazdálkodást, főleg nem az erdőfelújítást. Ez utóbbi megállapítást az a tény is bizonyította, hogy azokban az években 56 hektár idős cseres-tölgyes, kisebb részben gyertyános-tölgyes sarjerdőből szál-erdőt újítottak fel sikeresen (az erdőfelújítást védő „belső” kerítés nélkül), s ezek az állományok évtizedek múltán is jól növekedtek. A leírtak mellett a vad kiváló erőnlétben volt, ezt igazolja, hogy hazánkban, de akkoriban Európában is, a gyarmatpusztai volt a legjobb muflonállomány. Jellemző, hogy 1965-ig, a 20. század addigi jelentősebb nem-

zetközi vadászati kiállításain (Bécs 1910, Berlin 1937, Düsseldorf 1954) nem volt a Gyarmatpusztán 1943-ban elejtett muflonkos trófeájánál (213 Nádler pont; 91,5 cm) erősebb, hosszabb csiga.

Az értekezést záró javaslat szerint az ország mintegy egymillió hektár („erdei”) nagyvadas vadászterületein (1965-ben) fenntartható vadállomány számára összesen 2400 hektár, 12 x 12 méteres hálózatban nevelt vadgesztenyést lehetne százéves vágásfordulóban kezelve „üzemeltetni”, biztosítva ezáltal az őszi-téli takarmányozásukat (némi szálás és lédús takarmány kiegészítéssel), és a lehető legkisebb erdei vadkárt. A célszerű területi eloszlást a mintegy 1000 hektár erdőterületenkénti 2,4 hektár vadgesztenyés telepítése jelentené. A vadgesztenyések eme szerény léptékű telepítésével nem vonnánk el a fatermesztéstől területet, mert még tág hálózatban is elérhető 2-3 köbméter átlagnövedék és a kitermelhető faanyag, az akkori tudományos vizsgálatok szerint, ipari célokra is hasznosítható.

Holdampf Gyula
elnök, Budapesti FM Helyi Csoport

Szalamander 2015-ben is Selmecebányán

Az Országos Erdészeti Egyesület küldöttsége is részt vett az idei ünnepségen

Ebben az évben szeptember 11-én tartották meg a Selmeci Szalamandert. Az akadémián korábban a végzősöket búcsúztatták a diákok felvonulásával, a szalamander mára igazi nagy tömegeket megmozgató kulturális és turisztikai eseménnyé is vált.

Az idei rendezvényen az Országos Erdészeti Egyesület 10 fővel képviseltette magát. A Pílisi Parkerdő Zrt., az Ipoly Erdő Zrt., az Északerdő Zrt. és az Egererdő Zrt. munkatársaiból, egyesületi tagjaiból, valamint a titkárság dolgozóiból álló csoportot *Lomniczi Gergely* főtitkár vezette.

A korábbi évek hagyományainak megfelelően rengeteg bányász és kohász résztvevője volt az eseménynek. Az első hivatalos megemlékezést az Óvárban, a Honvéd-szobornál tartottuk, ahol *dr. Nagy Lajos*, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület (OMBKE) elnöke üdvözölte az egybegyűlteket. Ezt követően *Lomniczi Gergely* tartotta meg köszöntőjét, amelyet az Országos Erdészeti Egyesület alapvető értékeire, a *Szakértelem – Er-*

kölcs – Összertartozás gondolatkörre épített fel. Nagy ívű beszédét hangos tet-szésznyilvánítással fogadta a bányászok és kohászok hallgatósága, amelyben apró, de üde zöld színfoltként volt jelen az erdész-küldöttség. A szobor megkoszorúzása, a karok himnuszainak és a Kossuth-nótának a közös eléneklése után átvonultunk az akadémiára, és az Erdész Palota előtt, az egykori helyszínen emlékeztünk az OMBKE 1892-es megalakulására.

A Selmeci Szalamanderen a bányászok és kohászok tábortát erősítve vonultunk fel és a jókedvet még a szala-

manderek oly gyakori kísérő jelensége, a szakadó eső sem tudta elrontani.

Az esti baráti beszélgetést követően másnap felkerestük és megkoszorúztuk a selmecebányai temetőben nyugvó nagy erdész elődeink, professzoraink nyughelyeit és a két tragikusan elhunyt egykori hallgató ikersírját. Ezután magyar nyelvű(!) ökomenikus istentiszteleten vettünk részt, ahol a református lelkész beszédében *Bedő Albertet* idézte: „*Szeressük hazánkat, nemzetünket és szakunkat hűséggel, egyetértéssel és összetartással*”. Úgy legyen!

Dr. Sárvári János